

- به نظر شما آیا می توان دکتر مصدق را مبتکر(دموکراسی ویژه ایرانی) دانست؟

انقلاب مشروطیت در سال ۱۲۸۵، به منظور برقراری دموکراسی و حاکمیت ملی توسط ملت ایران صورت گرفت ولی متأسفانه قانون اساسی مشروطیت تحقق پیدا نکرد و در بوته فراموشی قرار گرفت و حقوق و آزادی‌های ملت ایران نادیده گرفته شد. دکتر مصدق با رفتار و عملکرد خود درسی از دموکراسی را در معرض دید ملت ایران و جهانیان قرار داد. اولین بخشنامه او در مقام نخست وزیر به شهربانی کل کشور مبنی بر اینکه در مطبوعات کشور، هر کس و هر چه که درباره نخست وزیر نوشته باشد، نباید مورد تعرض قرار بگیرد، شروع اقدامات دموکراتیک او در زمینه آزادی مطبوعات بود.

- اگر قرار باشه به خصائص اخلاقی دکتر مصدق اشاره کنیم، چه خصوصیتی برجسته است؟

دکتر مصدق شخصیتی راستگو و نسبت به مردم صادق بود. هیچگاه به مردم دروغ نگفت و به آنان وعده بی مورد نداد. به آزادی و استقلال باور داشت. او درستکار و پاکدست بود و هرگز اجازه شکل گرفتن فساد مالی در حوزه مدیریت خود و امکان سوء استفاده از خزانه ملت را به احدی نداد. او در موارد دفاع از منافع ملی هرگز به منافع شخصی خود اعتنایی نداشت.

- آیا هنوز «دکتر مصدق» نیاز کنونی جامعه ما است؟

آری کلمه «مصدق» برای پیروان آن بزرگ مرد تاریخ، تنها نام یک شخصیت وطن خواه و خادم ملت ایران که ۵۴ سال قبل در گذشته است، نیست. بلکه نام «مصدق» برای پیروانش نام یک مکتب و یک روش و یک الگوست که هم اکنون هم می تواند برای اعتلا و پیشرفت ایران سرمشق باشد. این طرز تفکر با آزادی و حاکمیت ملی، استقلال و سیاست خارجی مستقل ایرانی، عدالت اجتماعی و جدایی دین از حکومت شناخته می شود.

- چرا به نظر شما پیش و بعد از انقلاب همواره سعی داشتند نام و یاد مصدق را حذف کنند؟

چه پیش از انقلاب و در زمان رژیم سابق و چه بعد از انقلاب در دوران جمهوری اسلامی، کسانی که با طرز تفکر مصدق یعنی آزادی و حاکمیت ملی و استقلال، همراه با راستگویی و درستکاری و پاک دستی زاویه داشتند، درصدد حذف نام مصدق بر آمدند. اما این طرز تفکر حذف شدنی نیست و هر روز که می گذرد نسل جوان و آگاه جامعه را بیشتر به طرف خود جذب می کند.

- به نظر شما اگر دکتر مصدق امروز در قید حیات بودند، چه راهکاری را برای برون رفت از شرایط فعلی کشور ارائه می داد؟

اگر امروز مصدق در قید حیات بود؛ تصور من این است که او برای برون رفت از شرایط بحرانی کشور پیشنهاد می کرد که در وهله اول به آزادی های اولیه ملت ایران مانند آزادی بیان، آزادی مطبوعات، آزادی احزاب و اجتماعات و آزادی انتخابات احترام گذاشته شود.

صرف نظر از رعایت آزادی ها و آزادی زندانیان سیاسی و عقیدتی در سراسر کشور، او به استقلال مملکت تاکید می نمود، به این معنی که می گفت: «ایران باید با تمام قدرت ها و تمام جامعه جهانی با دوستی و احترام متقابل برخورد نماید، نه تحت نفوذ و سلطه هیچ قدرتی باشد و نه با هیچ قدرت و دولتی بی جهت خصومت بورزد.» دکتر مصدق توصیه می کرد که از دخالت در کشورهای همسایه و صرف هزینه در این مداخلات باید خودداری شود.

دکتر مصدق به یقین به تولید داخلی توجه ویژه نشان می داد و اصرار می داشت که تولید داخلی افزایش یافته و از ورود کالاهای غیر ضروری جلوگیری شود. او به بازنگری قانون اساسی و اصلاح ساختار قدرت تاکید می نمود.

در دوران
زامداری دکتر مصدق،
حاکمیت ملی
تا حدود زیادی
در ایران تحقق
یافته بود.

